

нашите цигани. Талантливи и обществено ориентирани цигани музиканти и артисти организират **Първия ромски самодееен художествен театър**. Същият поставя с успех няколко пиеси, от които сред софийските роми се пазят спомени най-вече за “Ибиш Ага”, “Куклик” и “Леблебижи”. Сред тези цигани се пазят спомени и за най-проявените в този театър артисти и музиканти: Амет (Бабуша), Муту (Коко), Айша, Али (Заяка), Джемиле и Акила, и цигуларя Янчев.

Пет години след конференцията във Видин, на 6 януари 1906 година (“Богоявление”), се организира и провежда т. нар. **Първи конгрес на българските цигани**. Този път седалище на този ромски форум е столицата на България - София. Подобно на видинската конференция, Първият цигански конгрес също има за непосредствен повод и причина борбата за равни избирателни права. В действителност обаче, на този конгрес се обсъжда социалният трагизъм на циганите, техните основни проблеми и дилеми. На него се манифестира по един своеобразен начин нарастващото гражданско и политическо съзнание на ромите, тяхното събуждане от вековна летаргия и постепенното им включване в активен обществено-политически живот.

През същата конгресна година (1906) се създават и **първите цигански гимнастически дружества**, които, поне по същество, се заемат с две роли. От една страна, те организират дневните и вечерните гимнастически занимания и изяви на ромите, а, от друга страна, организират излети за отдих и развлечения на ромите през почивните и празнични дни. Така например, гимнастическите дружества сред софийските цигани организират излети до Княжево и Враждебна. В резултат, гимнастическите дружества се реализират и като своеобразни конкуренти на различните “лонджии”. И това е така, защото по онова време, освен с другите си ангажменти, “лонджиите” се занимавали и с организиране на излети на своите членове и техните семейства. Софийските “лонджии” например, организирали излети до Княжество (известно сред циганите като “Бале ефенди”) и други утвърдени по онова време излетни места. Естествено, тези излети били изпълнени с много хора и танци, чието музикално аранжиране било осъществявано от утвърдени и утвърждаващи се ци-